

ความหลากหลายทางชีวภาพ ในบริบทโลก และการดำเนินงานของประเทศไทย

ภาณุวัตร กมฺุทชาติ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความหลากหลายทางชีวภาพ

- 🦋 มาจาก **Biodiversity** หรือ **biological diversity**
- 🦋 ความหลากหลาย = **diversity** = มีมากมายและแตกต่างกัน
- 🦋 ทางชีวภาพ = **biological** = ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิต

ความหลากหลายทางชีวภาพ

หมายถึง การมีสิ่งมีชีวิตนานาชนิด นานาพันธุ์ในระบบนิเวศอันเป็นแหล่งที่อยู่อาศัย ซึ่งมีมากมายและแตกต่างกันทั่วโลก หรือพูดง่าย ๆ คือ การที่มี **ชนิดพันธุ์ (Species)** **สายพันธุ์ (Genetic)** และ **ระบบนิเวศ (Ecosystem)** ที่แตกต่างกันหลากหลายบนโลก ความหลากหลายทางชีวภาพมีอยู่ระหว่างสายพันธุ์ ระหว่างชนิดพันธุ์ และระหว่างระบบนิเวศ

ความหลากหลายทางชีวภาพ

แบ่งเป็น 3 ระดับ

ความหลากหลายทางพันธุกรรม

ความหลากหลายของชนิดพันธุ์

ความหลากหลายของระบบนิเวศ

Genetic diversity in a vole population

Species diversity in a coastal redwood ecosystem

Community and ecosystem diversity across the landscape of entire region

Copyright © Pearson Education, Inc., publishing as Benjamin Cummings.

ความหลากหลายทางชีวภาพสำคัญอย่างไร?

- 🍑 ความแตกต่างของสายพันธุ์: ข้าวเจ้า และข้าวเหนียว
- 🍑 ความแตกต่างของชนิดพันธุ์สัตว์: สัตว์เลี้ยงและสัตว์ใช้ประโยชน์
- 🍑 ความแตกต่างของชนิดพันธุ์พืช : อาหาร และยา
- 🍑 ความแตกต่างของระบบนิเวศ: การให้บริการทางด้านสิ่งแวดล้อมต่างกับด้านท่องเที่ยว

เรารู้จักความหลากหลายทางชีวภาพ **แค่ไหน?**

- ❁ นักอนุกรมวิธานสามารถจำแนกชนิดพันธุ์สิ่งมีชีวิตต่าง ๆ ได้ประมาณ 1.75 ล้านชนิด ซึ่ง < ร้อยละ 8 ของสิ่งมีชีวิตบนโลก
- ❁ นักวิทยาศาสตร์คาดว่า มี 13-14 ล้านชนิด
- ❁ ส่วนใหญ่จำแนกสัตว์มีกระดูกสันหลัง และพืชชั้นสูง

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity)

เจตนารมณ์ของอนุสัญญาฯ

“เพื่อหยุดยั้งการสูญพันธุ์ของสิ่งมีชีวิตบนโลก”

วัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ

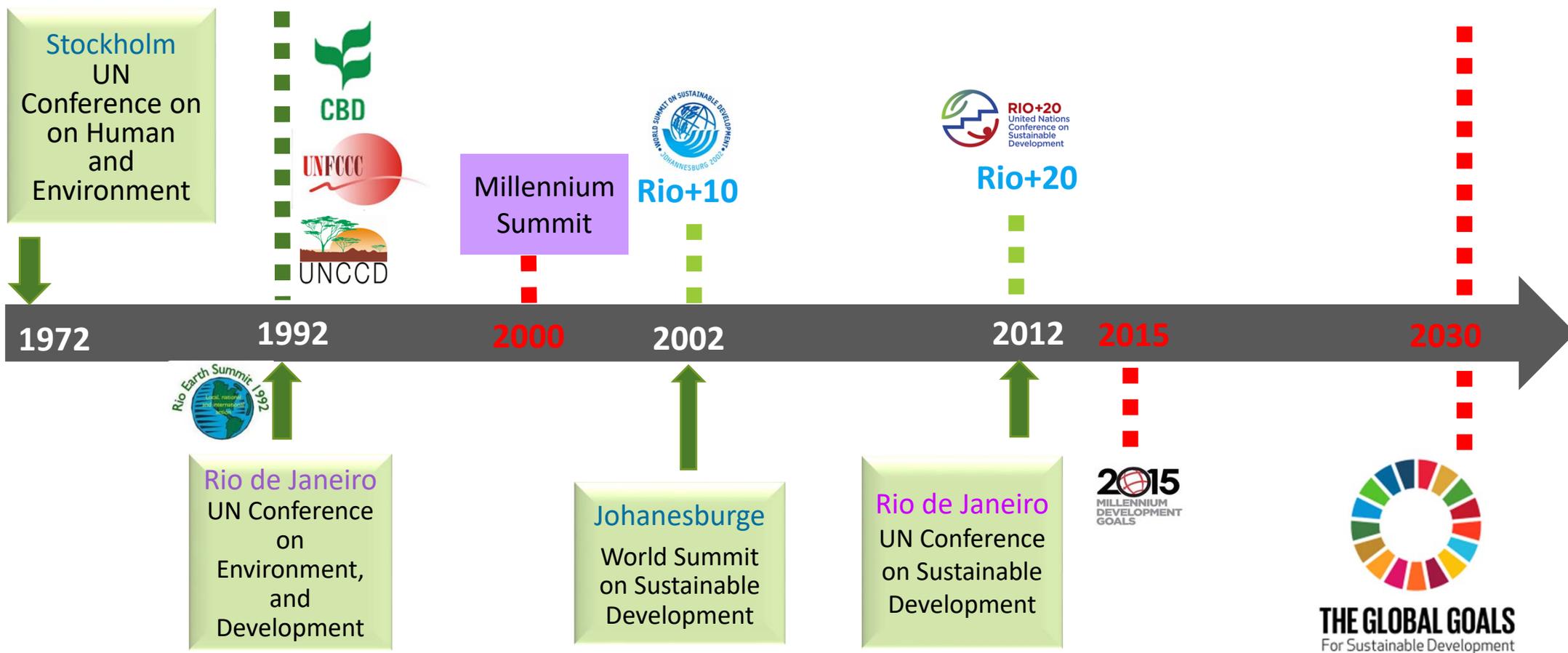
- เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
- เพื่อใช้ประโยชน์องค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน
- เพื่อแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม

พันธกรณี

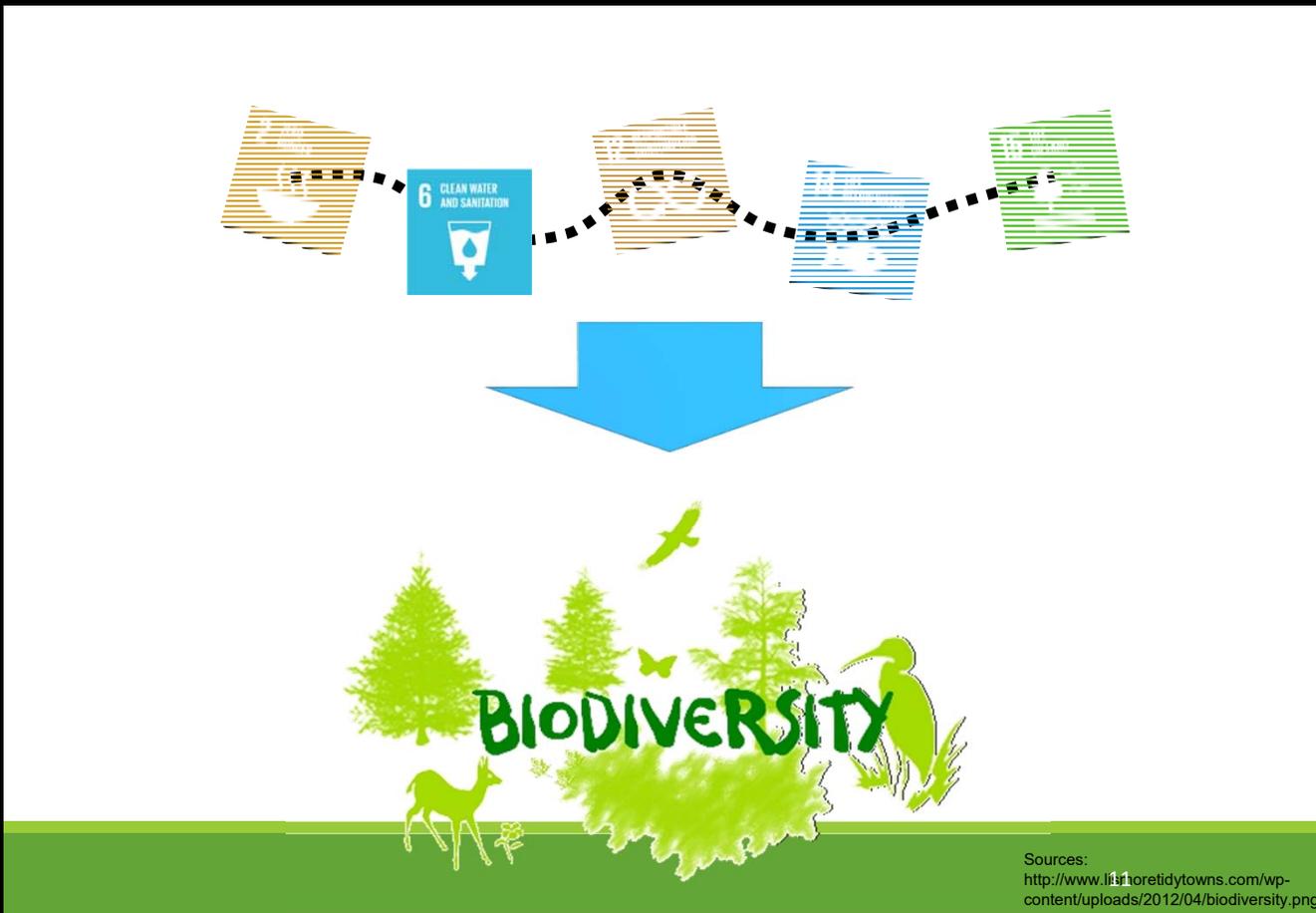
เน้นการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน เริ่มตั้งแต่กระบวนการวางแผนและตัดสินใจไปจนถึงปฏิบัติการในพื้นที่ โดยยอมรับนับถือความรู้การถือปฏิบัติ และการประดิษฐ์คิดค้นของชุมชนพื้นเมืองและท้องถิ่น

การเริ่มต้นและการพัฒนา....

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

17 GOALS TO TRANSFORM OUR WORLD

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

Agreement
on
Convention
to conserve
biological
diversity

COP 1

1994

เข้าร่วมเป็นภาคี
ลำดับที่ 188

Adopted
Catagena
Protocal
on
Biosafety

2004 2005

COP 10
The Aichi targets
set specific goals
for reducing
threats to
biodiversity

2010

Adopted
Nagoya
Protocal

2012

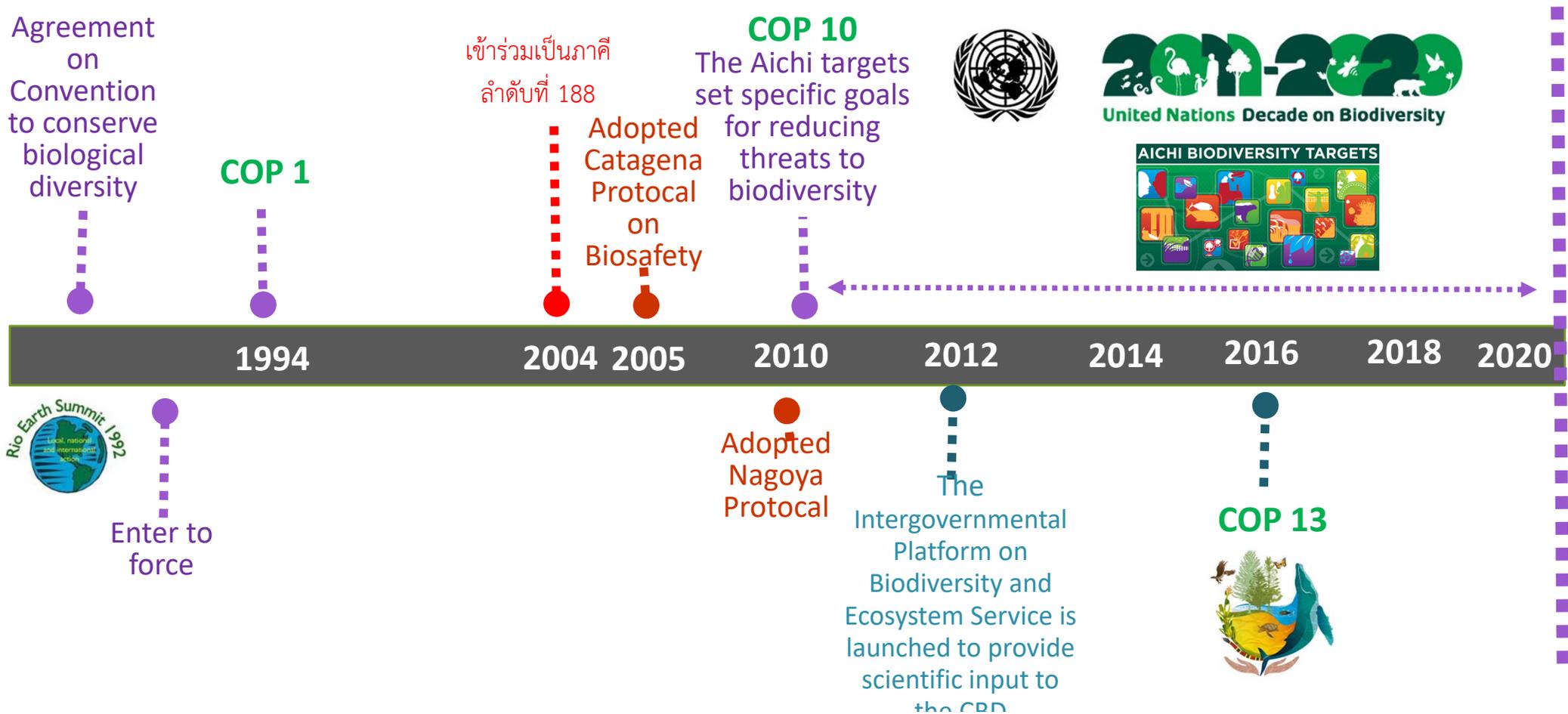
The
Intergovernmental
Platform on
Biodiversity and
Ecosystem Service is
launched to provide
scientific input to
the CBD

COP 13

Enter to
force

Biodiversity

– related conventions

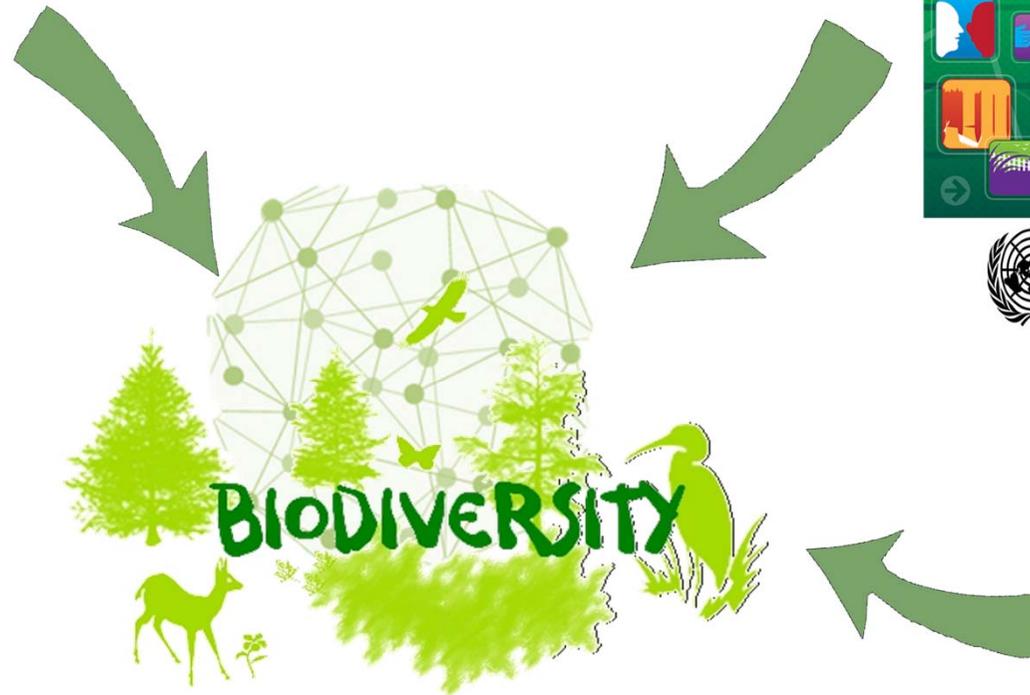

อนุสัญญาที่เกี่ยวข้องกับความหลากหลายทางชีวภาพ

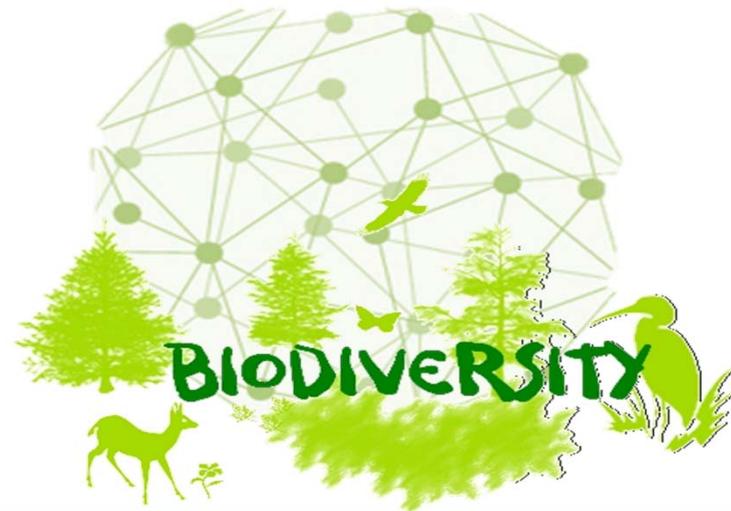
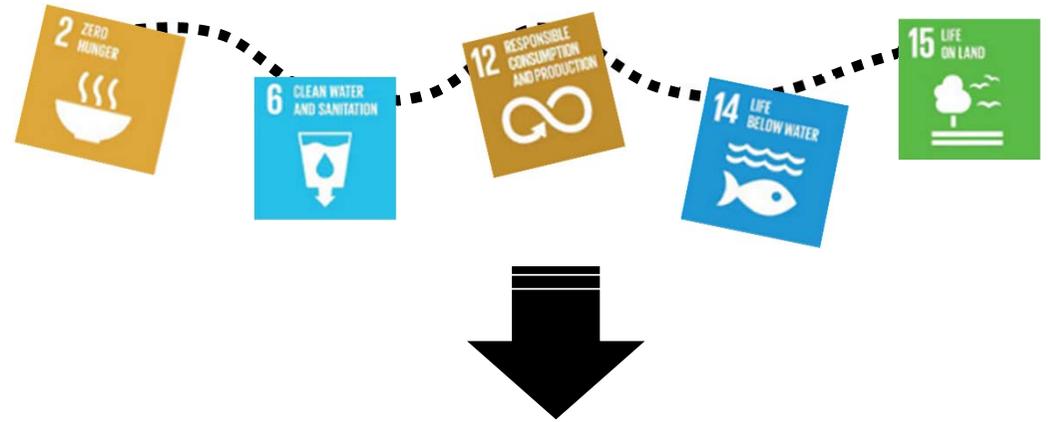
เกิดขึ้น	2514	2515	2516	2535	2535	2535
มีผลบังคับใช้	2518	2518	2518	2536	2546	2537
ประเทศไทย เป็นภาคี	2541	2530	2526	2547	2549	2538

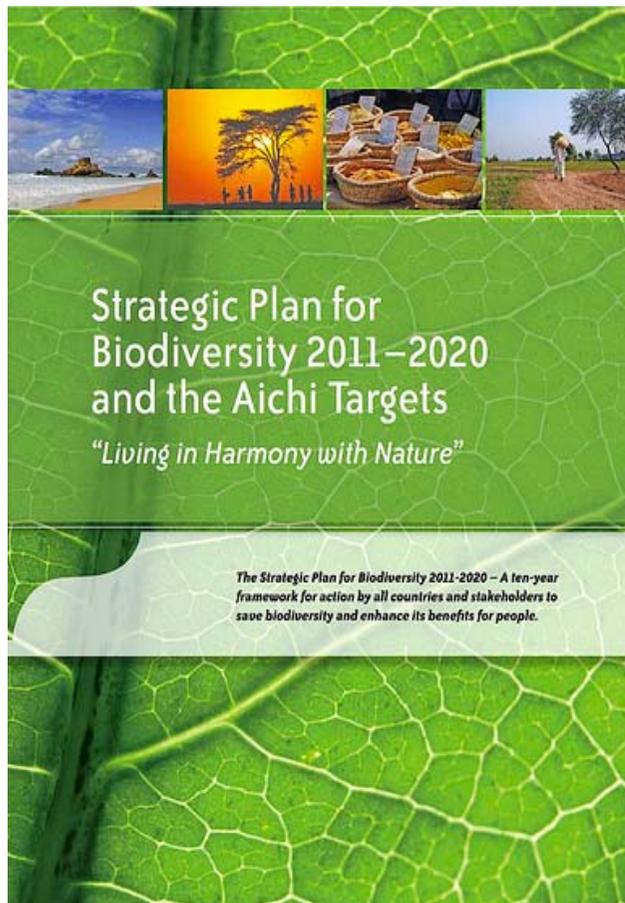
นโยบายและทิศทางการพัฒนาในระดับโลกและระดับภูมิภาค ที่เกี่ยวข้องกับ “ความหลากหลายทางชีวภาพ”

THE GLOBAL GOALS
For Sustainable Development

CBD strategic goal	Aichi Target	
A. Address underlying causes	1. Improve awareness of biodiversity 2. Mainstream biodiversity 3. Reform incentives 4. Implement plans for sustainability	
B. Reduce pressure and promote sustainable use	5. Reduce habitat loss and degradation 6. Fish sustainability 7. Make farming and forestry sustainable 8. Reduce pollution 9. Tackle invasive species 10. Minimize climate change impact	
C. Safeguard ecosystem, species and gene	11. Protect and manage critical sites 12. Prevent extinctions 13. Maintain genetic diversity	
D. Enhance benefit From biodiversity and ecosystems	14. Safeguard ecosystem service 15. Restore degraded forest 16. Implement access and benefit sharing	
E. Enhance Implementation through planning, knowledge management and capacity building	17. Implements NBSAPs 18. Protect traditional knowledge 19. Share biodiversity knowledge 20. Increase conservation finance	

แผนกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพ 2011-2020
และเป้าหมายไอจิ

(Strategic Plan for Biodiversity 2011-2020
and the Aichi Targets)

“มีชีวิตรอยู่อย่างสอดคล้องปรองดองกับธรรมชาติ”

“Living in harmony with nature”

ความเป็นมา

การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ สมัยที่ 10 ได้มีการรับรองแผนกลยุทธ์สำหรับระยะ 2011-2020 (Strategic Plan for Biodiversity 2011-2020 and the Aichi Targets) โดยขอให้ภาคีอนุสัญญาฯ แปลงไปสู่การปฏิบัติ

วิสัยทัศน์

ภายในปี 2050 ความหลากหลายทางชีวภาพได้รับความนิยมนิยมในคุณค่า ได้รับการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และถูกใช้อย่างชาญฉลาด เพื่อธำรงรักษาบริการจากระบบนิเวศ เพื่อผดุงพันพิภพที่สมบูรณ์พูนผลให้ยั่งยืน และเพื่ออำนวยผลประโยชน์ที่สำคัญยิ่งให้แก่ผู้คนทั้งปวง

พันธกิจ

ดำเนินปฏิบัติการที่มีประสิทธิผลและเร่งด่วน เพื่อหยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เพื่อให้หลักประกันว่าภายใน 2020 ระบบนิเวศยืดหยุ่นคงทนและยังคงให้บริการที่สำคัญยิ่งต่อไป

ให้ความมั่นคงแก่หลากหลายชีวิตบนพื้นพิภพ และเกื้อกูลการกินดีอยู่ดีและการขจัดความยากจน

ลดแรงกดดันต่อความหลากหลายทางชีวภาพ พื้นฟู ระบบนิเวศ ใช้ประโยชน์ทรัพยากรชีวภาพอย่างยั่งยืน

แบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม

มีการจัดหาทรัพยากรการเงินที่เพียงพอ และมีการเพิ่มพูนสมรรถนะ

ประเด็นและคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพถูกหยิบยกเป็นกระแสหลัก

นโยบายที่เหมาะสมได้รับการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

มีการตัดสินใจอยู่บนพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ที่เชื่อถือได้และเป็นไปตามวิถีทางการระมัดระวังล่วงหน้า

เป้าประสงค์ทางกลยุทธ์และเป้าหมาย

5 เป้าประสงค์ทางกลยุทธ์ 20 เป้าหมาย

เป้าประสงค์ทางกลยุทธ์ A : แก้ไขมูลเหตุรากฐานของการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพโดยยับยั้งความหลากหลายทางชีวภาพเป็นกระแสหลักในภาครัฐและภาคประชาสังคม

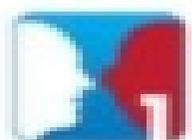
เป้าประสงค์ทางกลยุทธ์ B : ลดแรงกดดันโดยตรงต่อความหลากหลายทางชีวภาพและส่งเสริมการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ทางกลยุทธ์ C : เพื่อปรับปรุงสถานภาพของความหลากหลายทางชีวภาพ โดยเฝ้าระวังรักษาความหลากหลายทางชีวภาพของระบบนิเวศ ชนิดพันธุ์ และพันธุกรรม

เป้าประสงค์ทางกลยุทธ์ D : เพิ่มพูนผลประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ และบริการจากระบบนิเวศต่อคนทั้งปวง

เป้าประสงค์ทางกลยุทธ์ E : เพิ่มพูนการอนุรักษ์ต่อนุสัณญาฯ โดยมีการวางแผนอย่างมีส่วนร่วม การจัดการความรู้ และการพัฒนาสมรรถนะ

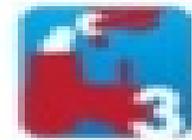
Aichi Targets

Understand values

Mainstream biodiversity

Address incentives

Sustainable production

Halve rate of loss

Sustainable fisheries

Manage within limits

Reduce pollution

Reduce invasive spp.

Minimize reef loss

Protected areas

Prevent extinctions

Conserve gene pool

Restore ecosystems

Enhance resilience

Implement Nagoya Prot.

Revise NBSAPs

Respect and conserve TK

Improve knowledge

Mobilize resources

ASEAN Socio-Cultural Community Blueprint 2025

🌿 Conservation and Sustainable Management of Biodiversity and Natural Resources

🌿 Environmentally Sustainable Cities

ASEAN STRATEGIC PLAN ON ENVIRONMENT 2016-2025

ASPEN 2016-2025

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ กับการอนุรักษ์

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพกับการอนุรักษ์ ความหลากหลายทางชีวภาพ

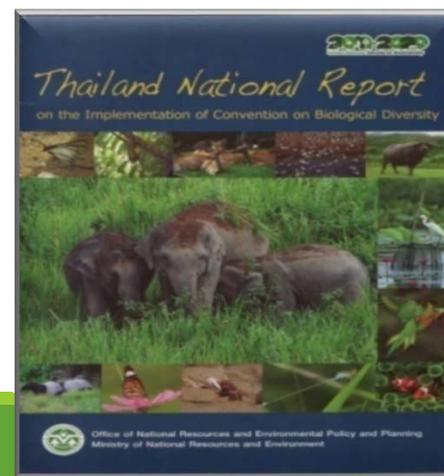
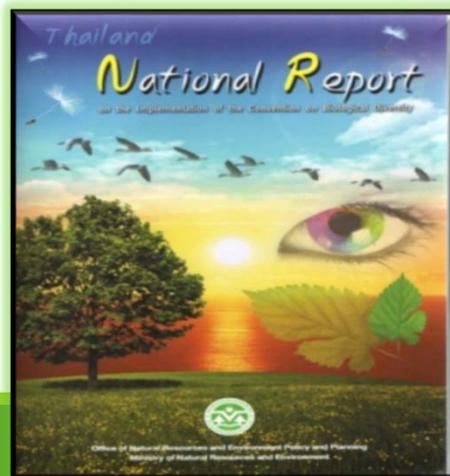
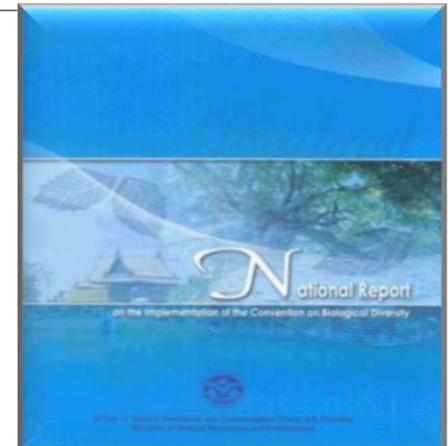
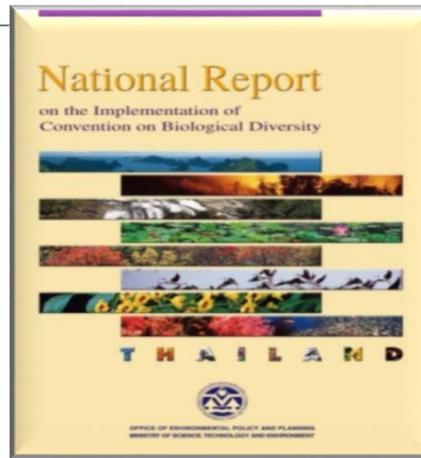
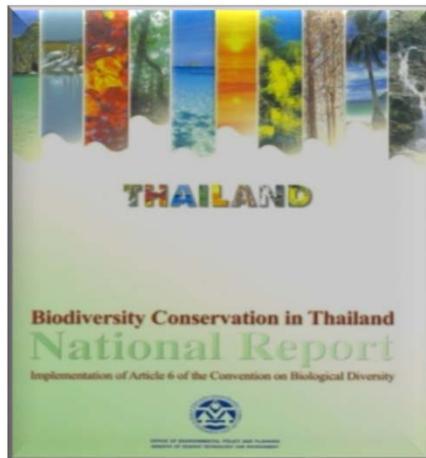
✚ พันธกรณีต่างๆ ที่ประเทศภาคีจะต้องดำเนินการตาม “...หากเป็นไปได้ และหากเหมาะสม” หรือ “มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้” อาทิ

- จัดเตรียมแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการแห่งชาติว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ
- จำแนกระบุและติดตามตรวจสอบองค์ประกอบของความหลากหลายทางชีวภาพ
- จัดตั้งกลไกการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อส่งเสริมและเอื้ออำนวยความร่วมมือทางวิชาการและวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

✚ ปี พ.ศ. 2553 การประชุมสมัชชาภาคีอนุสัญญา สมัยที่ 10 รับทราบการไม่บรรลุเป้าหมาย ความหลากหลายทางชีวภาพ 2010 ที่ให้ลดอัตราการสูญเสียมความหลากหลายทางชีวภาพลงอย่างมีนัยสำคัญ ภายในปี 2553 เนื่องจากการดำเนินงานอนุรักษ์อนุสัญญาฯ อยู่ในระดับไม่เพียงพอที่จะแก้ไขแรงกดดันที่มีต่อความหลากหลายของชีวภาพ

National Report on the Implementation of Convention on Biological Diversity

นโยบาย มาตรการ และแผนการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

ฉบับที่ 1 นโยบาย มาตรการ และแผนการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความ
หลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2541-2545

ฉบับที่ 2 นโยบาย มาตรการ และแผนการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์
ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2546-2550

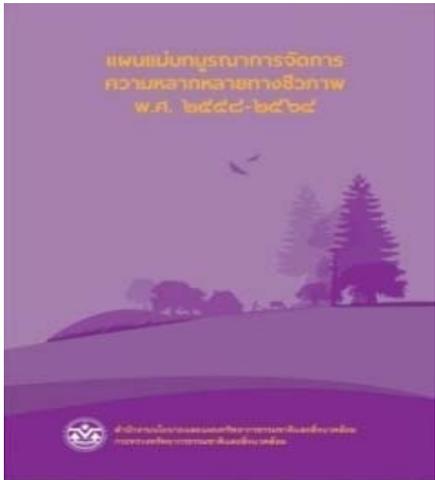
ฉบับที่ 3 นโยบาย มาตรการ และแผนการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความ
หลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน พ.ศ. 2551-2555

แผนบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ
พ.ศ. 2558-2564

แผนแม่บทบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

พ.ศ. 2558-2564

คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบแผนแม่บทบูรณาการจัดการความ

หลากหลายทางชีวภาพ

พ.ศ. 2558-2564

เมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2558

ยุทธศาสตร์การบูรณาการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 1 : บูรณาการคุณค่าและการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ
โดยการมีส่วนร่วมในทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 : อนุรักษ์ และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 : ปกป้องคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของประเทศและบริหารจัดการ
เพื่อเพิ่มพูนและแบ่งปันผลประโยชน์จากความหลากหลาย
ทางชีวภาพ โดยสอดคล้องกับแนวทางเศรษฐกิจสีเขียว

ยุทธศาสตร์ที่ 4 : พัฒนาองค์ความรู้และระบบฐานข้อมูลด้านความหลากหลาย
ทางชีวภาพให้เป็นมาตรฐานสากล

เป้าหมายระดับชาติด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

ตามแผนแม่บทฯ 2558 - 2564

ภายใน
ปี พ.ศ. 2559

หน่วยงานของรัฐ/ภาคส่วนต่างๆ เข้าใจและตระหนักถึงคุณค่า/ความสำคัญของ
ความหลากหลายทางชีวภาพ

ลดอัตราการสูญเสียมรดกที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ
รวมทั้ง พื้นที่ป่าไม้ ระบบนิเวศชายฝั่ง

ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม/เฉพาะถิ่น มีสถานภาพการอนุรักษ์ดีขึ้น

ลดการคุกคามจากกิจกรรมของมนุษย์ต่อชนิดพันธุ์/ถิ่นที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ โดยเฉพาะแนว
ปะการัง

มีการจำแนกระบุ/จัดทำทะเบียนชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานในระบบนิเวศต่างๆ และเส้นทางแพร่ระบาดที่
สำคัญ

มีกลไก กฎระเบียบ ABS ในหน่วยงานหลัก

เป้าหมายระดับชาติด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

ตามแผนแม่บทฯ 2558 - 2564

ภายใน
ปี พ.ศ. 2563

ทุกภาคส่วน เข้าใจ/ตระหนัก/มีความรู้พื้นฐานด้านความหลากหลายทางชีวภาพ (การอนุรักษ์/ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน)

มีกลไกขับเคลื่อนทางการเงิน

อัตราการสูญเสียแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ
รวมทั้ง พื้นที่ป่าไม้ ระบบนิเวศชายฝั่ง ลดลงร้อยละ 50

มีมาตรการในการอนุรักษ์/คุ้มครอง ชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม/เฉพาะถิ่น และถิ่นที่อยู่อาศัย

ควบคุมมลพิษให้อยู่ในระดับที่ไม่เสียหายต่อระบบนิเวศ/ความหลากหลายทางชีวภาพ

มีมาตรการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่ลำดับความสำคัญสูง/เส้นทางการแพร่ระบาดที่สำคัญ

องค์กรกลางเรื่อง ABS

กลไกการนำองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มากำหนดนโยบาย/แผน

เป้าหมายระดับชาติด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

ตามแผนแม่บทฯ 2558 - 2564

ภายใน
ปี พ.ศ. 2564

ขับเคลื่อนการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพโดยการมีส่วนร่วม

เรื่องความหลากหลายทางชีวภาพผนวกไว้ในหลักสูตรสถานศึกษา/สถาบันการศึกษาทุกระดับ

เชื่อมโยงเครือข่ายพื้นที่คุ้มครอง/ตัวแทนทางนิเวศ

กลไก/มาตรการ/กฎหมาย คุ้มครองความหลากหลายทางพันธุกรรม

ลดการสูญเสียระบบนิเวศพื้นที่ชุ่มน้ำอย่างมีนัยสำคัญ

มีกฎระเบียบเรื่องความปลอดภัยทางชีวภาพ

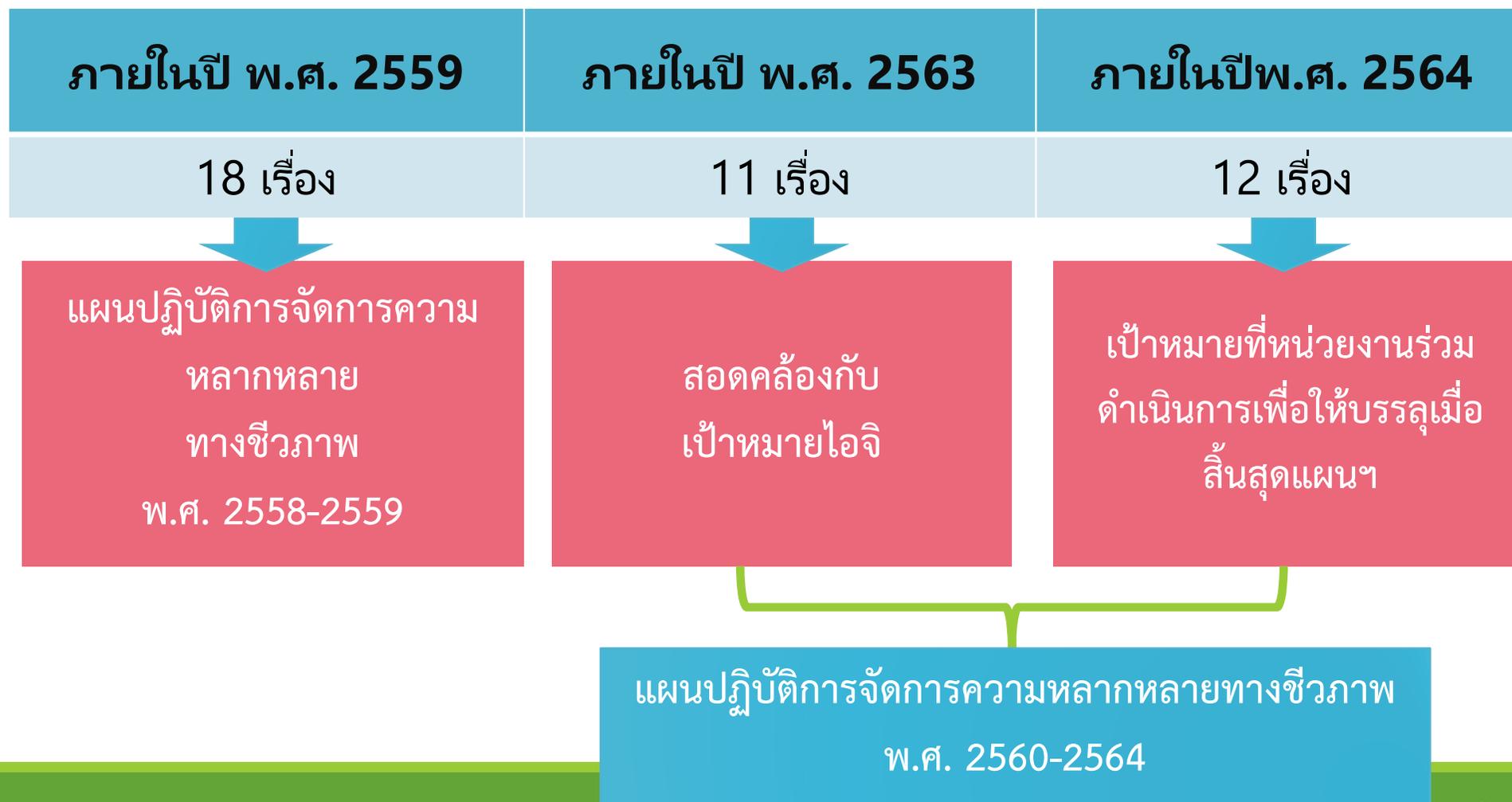
ประชาคมวิจัย/ชุมชนท้องถิ่น จัดทำกลไก/กฎระเบียบ ABS

มาตรการ/กลไก นำผลตอบแทนทางเศรษฐกิจคืนสู่แหล่งกำเนิด/ใช้ในการอนุรักษ์/
ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

มีฐานข้อมูลเฉพาะเรื่องความหลากหลายทางชีวภาพที่ลำดับตามความสำคัญสูง (ภูมิปัญญาท้องถิ่น)

เชื่อมโยงเครือข่าย CHM ครอบคลุมทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เป้าหมายระดับชาติด้านความหลากหลายทางชีวภาพ

กลไกและแนวทางการขับเคลื่อน และการติดตามประเมินผลแผนแม่บทบูรณาการฯ

การขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ

กลไก

- ทส. เป็นหน่วยงานหลัก
- กอช. อนุกรรมการ คณะทำงาน
- คณะกรรมการความหลากหลายทางชีวภาพ
ระดับหน่วยงาน และภาคีเครือข่าย

แนวทางการขับเคลื่อน และประสานการปฏิบัติ

- สร้างความรู้ความเข้าใจ
- สร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการขับเคลื่อนแผน
- แปลงแผนไปสู่การปฏิบัติผ่านการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
- เสริมสร้างบทบาทของทุกภาคส่วน
- เพิ่มประสิทธิภาพกลไกการขับเคลื่อน เชื่อมโยงการทำงาน

การติดตามประเมินผล

แผนปฏิบัติการจัดการความ หลากหลายทางชีวภาพ

ฉบับที่ 1 (2558 – 2559)

ฉบับที่ 2 (2560 – 2564)

แผนปฏิบัติการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ
พ.ศ. 2560-2564 คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบ
เมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2560

แผนปฏิบัติการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ พ.ศ. 2560-2564

ประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ 4 ด้าน

แผนปฏิบัติการ 10 เรื่อง

ประกอบด้วย หน่วยงานรับผิดชอบ 57 หน่วยงาน
แผนงาน/โครงการ 420 แผนงาน/โครงการ
งบประมาณในการดำเนินการ 12,634.18 ล้านบาท

ยุทธศาสตร์ที่ 2 อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพ

แผนปฏิบัติการที่ 2.1 แผนปฏิบัติการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และปกป้องคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพ

แผนปฏิบัติการที่ 2.2 แผนปฏิบัติการลดภัยคุกคามและส่งเสริมการใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

แผนปฏิบัติการที่ 2.3 แผนปฏิบัติการจัดการพื้นที่ชุ่มน้ำ

แผนปฏิบัติการที่ 2.4 แผนปฏิบัติการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน

แผนปฏิบัติการที่ 2.5 การจัดการความปลอดภัยทางชีวภาพ

ความสำคัญ

- เป็นประเด็นที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ และกำหนดไว้เป็นเป้าประสงค์/เป้าหมายของวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. 2030 และแผนกลยุทธ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ค.ศ. 2011-2020
- อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ ที่ระบุไว้ใน “มาตรา 8 วรรค H กำหนดให้ภาคีจักต้องดำเนินการป้องกันการนำเข้าชนิดพันธุ์ต่างถิ่น ควบคุมหรือกำจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่นซึ่งคุกคามระบบนิเวศ ถิ่นที่อยู่อาศัย หรือชนิดพันธุ์อื่น”
- จำเป็นต้องผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนและนำไปสู่การปฏิบัติในประเทศ

การจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน (ต่อ)

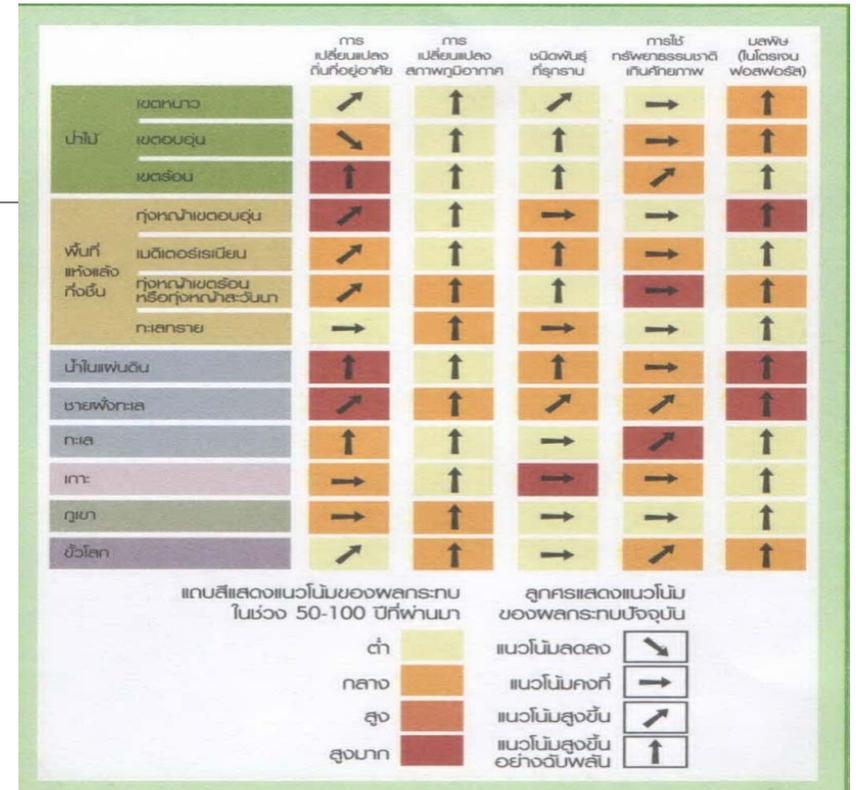
ความสอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศ

- เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 15.8 นำมาตรการมาใช้เพื่อป้องกันการนำเข้าและลดผลกระทบของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานในระบบนิเวศบกและน้ำ และควบคุมหรือกำจัดชนิดพันธุ์ที่มีลำดับความสำคัญสูง ภายในปี พ.ศ. 2563
- เป้าหมายไอจีที 9 จำแนกระบุและจัดลำดับความสำคัญของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานและเส้นทางแพร่ระบาด ควบคุมหรือกำจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่มีลำดับความสำคัญสูง และดำเนินมาตรการเพื่อจัดการเส้นทางแพร่ระบาดเพื่อป้องกันการนำเข้าและตั้งถิ่นฐานรุกราน ภายในปี พ.ศ. 2563

สถานการณ์

- ชนิดพันธุ์ต่างถิ่นคุกคามต่อนิเวศเกาะมากที่สุด
- ระบบนิเวศแหล่งน้ำในแผ่นดินของประเทศไทยได้รับผลกระทบอย่างมาก

การจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน

แผนปฏิบัติการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน

เป้าหมาย

- ภายในปี 2563 มีการจำแนกชนิดและการจัดทำทะเบียนของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานในระบบนิเวศต่างๆ
- ภายในปี 2563 มีมาตรการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานที่มีลำดับความสำคัญสูงและเส้นทางการแพร่ระบาดที่สำคัญ

การจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน (ต่อ)

การขับเคลื่อนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

- ปรับปรุงมาตรการป้องกัน ควบคุม และกำจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่น และทะเบียนชนิดพันธุ์ต่างถิ่น ที่ควรป้องกัน ควบคุม และกำจัด ของประเทศไทย โดยเพิ่มการจำแนกชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่มีการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจที่ จะต้องมีการป้องกันเฉพาะออกมาให้ชัดเจน
- จำแนก ระบุ และจัดลำดับความสำคัญของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานและเส้นทางแพร่ระบาด รวมถึง จัดทำแนวทางการควบคุมหรือกำจัดชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่มีลำดับความสำคัญสูง
- การปรับปรุงกฎหมายให้ครอบคลุมการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่น
- การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการตรวจสอบเฝ้าระวังจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้เลี้ยง ผู้ค้า ผู้ประกอบการขนส่ง หน่วยงาน ประชาชนทั่วไป
- การสร้างความตระหนักและให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่ประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สื่อมวลชน
- งานวิจัยเชิงลึกเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ สร้างมูลค่า

การจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน (ต่อ)

สผ. จัดประชุมผู้เชี่ยวชาญเพื่อเสนอแนวคิดและรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อการจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่มีลำดับความสำคัญสูงของประเทศไทย เมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2560 จากผู้เชี่ยวชาญ และหน่วยงานที่รับผิดชอบ เพื่อจำแนก ระบุ และจัดลำดับความสำคัญของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานและเส้นทางแพร่ระบาด รวมถึงจัดทำแนวทางการควบคุมหรือกำจัดชนิดพันธุ์ที่มีลำดับความสำคัญสูง

